

knihovna
mff uk

Informace o Knihovně MFF UK

v roce 2020

Organizace a personální obsazení Knihovny MFF UK

Knihovna je rozdělena na tři oddělení (fyzikální, informatické a matematické). Součástí knihovny je dále Půjčovna skript a učebnic, Knihovna dějin přírodních věd (KDPV) a čtyři dílčí knihovny.

Vedoucí knihovny: Mgr. Jiří Kuča

Vedoucí knihovny má mimo jiné na starosti akvizici knih pro fyzikální sekci a je koordinátorem hodnocení tvůrčí činnosti.

ODDĚLENÍ FYZIKÁLNÍ - Knihovna Františka Závíšky, Ke Karlovu 3, Praha 2

otevírací doba: po - čt 8.30 - 18.00, pá 8.30 - 15.00

Bc. Žaneta Floriánová	tajemnice knihovny; personální identifikátory; koordinátor evidence identifikátorů tvůrčí činnosti; koordinátor evidence výsledků tvůrčí činnosti; koordinátor spisové služby pro MFF UK
Lenka Fuchsová od 1. 9. 2020	výpůjční a referenční služby; evidence a zpracování kvalifikačních prací; opravy knižního fondu
Marcel Goliaš, DiS.	bibliografie a RIV; správa systému OBD; koordinátor evidence výsledků tvůrčí činnosti
Mgr. Milena Kučová	správa knihovního systému; evidence, organizace a správa knihovního fondu; katalogizace a retrokatalogizace; služba Ptejte se knihovny
David Volenec do 31. 7. 2020	výpůjční a referenční služby
Mgr. Kateřina Vrtálková	zástupce vedoucího knihovny; správa e-zdrojů pro MFF UK; správa časopisů fyzikálního oddělení knihovny; meziknihovní výpůjční služba pro fyzikální sekci; katalogizace

ODDĚLENÍ INFORMATICKÉ, Malostranské náměstí 25, Praha 1

otevírací doba: po - čt 8.30 - 16.00, pá 8.30 - 15.00

PhDr. Petra Hoffmannová	vedoucí oddělení; akvizice knih pro informatickou sekci; evidence a katalogizace knihovního fondu; meziknihovní výpůjční služba pro informatickou sekci; správa systému Turnitin; koordinátor pro oblast evidence a zveřejňování závěrečných prací
Pavel Obrdžálek	výpůjční a referenční služby; správa webových stránek knihovny; správa časopisů informatického oddělení knihovny

ODDĚLENÍ MATEMATICKÉ - Knihovna Václava Hlavatého, Sokolovská 83, Praha 8

otevírací doba: po - čt 8.30 - 18.00, pá 8.30 - 15.00

Mgr. Jan Cvačka	výpůjční a referenční služby; digitalizace; katalogizace a retrokatalogizace
Radana Hrušková	vedoucí oddělení; akvizice knih pro matematickou sekci; správa časopisů matematického oddělení knihovny; meziknihovní výpůjční služba pro matematickou sekci; koordinace výměny časopisů za CMUC
Eliška Janečková, DiS.	výpůjční a referenční služby; katalogizace a retrokatalogizace; správa časopisů matematického oddělení knihovny
Lenka Jeřalová, DiS.	výpůjční a referenční služby; evidence, katalogizace a retrokatalogizace knihovního fondu; evidence a zpracování kvalifikačních prací

PŮJČOVNA SKRIPT A UČEBNIC, V Holešovičkách 2, Praha 8

otevírací doba: po - čt 8.30-18.00, pá 8.30-15.00

Květoslava Dobiášová	vedoucí oddělení; výpůjční a referenční služby; opravy knižního fondu; správa Knihovny dějin přírodních věd
Markéta Jiříčková	výpůjční a referenční služby; katalogizace a retrokatalogizace; evidence knihovního fondu
Marcela Kahounová	výpůjční a referenční služby; katalogizace a retrokatalogizace

KNIHOVNA DĚJIN PŘÍRODNÍCH VĚD A DEPOZITÁŘ, V Holešovičkách 2, Praha 8

Provoz knihovny zajišťuje Půjčovna skript a učebnic.

DÍLČÍ KNIHOVNY

Dílčí knihovna Astronomického ústavu UK (Knihovna Augusta Seydlera)

Dílčí knihovna Katedry fyziky atmosféry

Dílčí knihovna Katedry geofyziky

Dílčí knihovna Ústavu částicové a jaderné fyziky

Provoz dílčích knihoven je zajišťován příslušnými katedrami; akvizici a vstupní zpracování dokumentů provádí centrálně fyzikální oddělení Knihovny MFF UK.

Aktuální stav knihovního fondu

počet knihovních jednotek celkem:	178 558
počet předplacených časopiseckých titulů celkem:	140
počet záznamů knihovních jednotek v katalogu:	162 179

Rok 2020 – souhrnná data o knihovně

počet aktivních uživatelů:	1 046
přírůstek knihovních jednotek:	1 008
počet e-knih v trvalém nákupu:	2 177
počet realizovaných výpůjček:	26 991

z toho prodloužení:	7 533
počet MVS požadavků pro jiné knihovny:	82
počet MVS požadavků pro naše uživatele z jiných knihoven:	92
počet zhotovených stran kopií:	935
počet výpůjček vrácených prostřednictvím návratových boxů:	630

Náklady na literaturu v celkové výši 6,97 mil. Kč (sekce fyziky 3,43 mil. Kč, sekce informatiky 1,76 mil. Kč, sekce matematiky 1,56 mil. Kč a provoz knihovny 0,24 mil. Kč) byly hrazeny z provozních peněz jednotlivých sekcí, provozních peněz knihovny a z grantových, popř. projektových, prostředků. Z výše uvedených zdrojů bylo nakoupeno 656 knih v úhrnné hodnotě 0,9 mil. Kč (sekce fyziky 188, sekce matematiky 158 a sekce informatiky 194 knih).

Z provozních prostředků knihovny byla dokoupena studijní literatura v celkové výši 0,08 mil. Kč.

Dalším zdrojem akvizice, a to především tištěných periodik, byla výměna za časopisecké tituly vydávané fakultou *Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae* a *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*. Počet takto získaných časopiseckých titulů: 121, počet časopiseckých titulů získaných darem: 118.

V roce 2020 knihovna zpracovala a zařadila do fondu 214 knih, které získala darem.

V roce 2020 knihovna vytvořila 167 nových autorit a opravila 398 stávajících autorit. V rámci retrokatalogizace fondu uloženého v depozitářích fyzikálního oddělení knihovny v Troji pracovníci knihovny zpracovali 1 306 jednotek. Do Souborného katalogu ČR bylo v roce 2020 přijato z Knihovny MFF UK celkem 2 488 bibliografických záznamů monografií.

Elektronické informační zdroje (EIZ)

Celouniverzitní a oborově nejvýznačnější elektronické informační zdroje jsou pořizovány prostřednictvím projektu *Národní centrum pro elektronické informační zdroje (CzechELib)* z OP VVV (2018-2022). Dotace z projektu činí 70% na bibliografické databáze a 50% na ostatní zdroje. V tomto projektu jsme zastupováni Ústřední knihovnou Univerzity Karlovy.

Fakulta se podílí na financování následujících celouniverzitních informačních zdrojů:

- bibliografických a citačních databází (*Web of Science* a *Scopus*);
- databází elektronických časopisů (*EBSCO Academic Search Ultimate*, *Elsevier ScienceDirect Freedom Collection*, *JSTOR Arts & Science I-III*, *Oxford Journals Full Collection*, *SpringerLink*, *Taylor & Francis ML*, *SSH a ST Collections* a *Wiley Online Library Journals*);
- databáze elektronických knih (*EBSCO eBook Academic Collection*).

Fakulta si mimo to v rámci projektu CzechELib sama pořizuje *American Institute of Physics – Complete*, *American Physical Society e-Journals - kolekce APS ALL*, *Annual Reviews - Physical Sciences Collection*, *IOPscience*, *Nature Nanotechnology* a *Nature Physics* a od roku 2020 i *SCOAP3* pro fyzikální sekci, *ACM Digital Library* a *IEEE/IET Electronic Library (IEL)* pro informatickou sekci, *American Mathematical Society Journals* pro matematickou sekci a pro informatickou a matematickou sekci dohromady *MathSciNet*.

Z rozpočtu rektorátu jsou pro celou univerzitu hrazeny analytický citační nástroj *InCites* a významné elektronické časopisy *Nature* a *Science*.

Aktualizovaný přehled všech dostupných elektronických informačních zdrojů je umístěn na *Portálu elektronických zdrojů UK (PEZ)* na stránce <https://ezdroje.cuni.cz>.

Přehled informačních zdrojů spoluvytvářených Knihovnou MFF UK

Centrální katalog UK:	http://ckis.cuni.cz/F/
Portál elektronických zdrojů UK (PEZ):	https://ezdroje.cuni.cz
Discovery služba UK (UKAŽ):	http://ukaz.cuni.cz
Bibliografie MFF UK:	https://www.mff.cuni.cz/cs/knihovna/bibliografie
Repozitáře závěrečných prací UK:	http://www.cuni.cz/UK-4427.html

Programové vybavení knihovny

- systém Aleph 500 v. 22.1.4 (moduly katalogizace, výpůjčky, akvizice, meziknihovní výpůjčky), integrovaná součást Centrálního knihovně-informačního systému UK;
- systém pro dlouhodobou archivaci a správu elektronických dokumentů DSpace;
- Digitální knihovna Kramerius;
- aplikace pro elektronické odevzdávání a hodnocení obsahu seminárních a závěrečných prací Turnitin;
- systém na správu elektronických zdrojů Verde, linkovací server SFX, EBSCO Discovery Service (UKAŽ);
- systém pro sběr a správu bibliografie OBD.

Bibliografie pracovníků MFF UK

Ke zpracovávání bibliografie zaměstnanců fakulty je používán systém *OBD*. Knihovna v roce 2020 zpracovala 1 731 bibliografických záznamů zaměstnanců fakulty, z nichž 1 523 vyhovělo požadavkům *RIV*. Bibliografie pracovníků fakulty je dostupná na stránce <https://www.mff.cuni.cz/cs/knihovna/bibliografie>.

Knihovna také poskytuje konzultace všem zaměstnancům fakulty při vytváření osobních identifikátorů, vkládání a editaci záznamů publikační činnosti do *OBD*.

Rok 2020 – shrnutí

Do práce knihovny, stejně jako celé fakulty, v roce 2020 silně zasáhla pandemie nemoci COVID-19. V březnu byly knihovna a její studovny ze dne na den uzavřeny. Většina činností knihovny se přenesla do online prostředí a všechna agenda knihovny byla úspěšně plněna i přes větší podíl práce z domova (na jaře a ke konci roku).

Jako naléhavý problém se ukázalo zajištění dostupnosti studijní literatury pro studenty fakulty, kteří z větší míry opustili koleje a vrátili se domů. Knihovna přišla s iniciativou tzv. *distančních výpůjček*, kdy studentům i zaměstnancům fakulty na jejich e-mailovou žádost zaslala požadovanou literaturu na území České a Slovenské republiky poštou. V tomto zaslání se pokračovalo celý rok, protože mnoho studentů se do Prahy nedostalo ani během epidemiologického zlepšení v létě. Později, když se epidemiologická situace zlepšila, knihovna mohla otevřít své prostory pro vracení a půjčení knih, bez možnosti využívat studovny. Knihovna studentům vyšla vstříc i nastavením delších výpůjčních lhůt, prodlužováním výpůjček, pozastavením zpozděného apod.

Květen a červen přinesl i jednu velkou pozitivní událost, po devíti letech příprav a stavby byl dokončen PAVILON IMPAKT v Troji, kam se do suterénních prostor přestěhovalo oddělení knihovny Půjčovna skript a učebnic. Díky větším prostorům mohlo dojít ke sloučení studijní literatury na jednom místě. Byly sem převezeny učebnice a skripta z oboru informatika z Informatického oddělení knihovny na Malé Straně.

V souvislosti se stěhováním Půjčovny skript a učebnic do nových prostor následně proběhla revize fondu. Při revizi fondu studijní literatury bylo nasnímáno celkem 11 595 jednotek (3 187 jednotek bylo v okamžiku revize vypůjčeno). 120 jednotek bylo dohledáno a opraveno. 33 jednotek nebylo nalezeno a bude výhledově zařazeno do odpisu. V létě byla ještě přesunuta část fondu z depozitáře v Troji do skladu, který je součástí nové půjčovny. V těchto měsících se také nová půjčovna dovybavovala zařízením a výpočetní technikou a postupně se odstraňovaly zjištěné závady.

V průběhu léta proběhla oprava oken a malování v Matematickém oddělení knihovny v Karlíně. Byla repasována všechna okna směrem do Pobřežní ulice a následně byl celý prostor knihovny vymalován a uklizen.

Místo tradičního zářijového soustředění studentů 1. ročníku na Albeři se prezentace činností a služeb knihovny uskutečnila třikrát online v rámci online seznamovacího týdne.

V březnu došlo k úpravě směrnice děkana ohledně odevzdávání listinné podoby závěrečných prací do knihovny (Směrnice děkana č. 4/2020, změna Směrnice děkana č. 4/2019 Pravidla pro evidenci, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací). Nově knihovna přijímá k archivaci pouze dizertační práce v listinné podobě. Bakalářské a diplomové práce jsou odevzdávány jen v elektronické podobě a všem čtenářům jsou přístupné v Repozitáři závěrečných prací UK. Tato změna přinese do budoucna úsporu ve skladovacích prostorech knihovny.

Na základě rozhodnutí Kolegia děkana a na to navazující Směrnice děkana č. 8/2020 (ZMĚNA č. 2 Směrnice děkana č. 4/2019, Pravidla pro evidenci, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací) byla v období květen až září a od prosince do odvolání dočasně zrušena povinnost odevzdávat listinné verze závěrečných prací pro účel obhajoby. Tiskem a vazbou kvalifikačních prací pro tento účel pověřilo vedení fakulty knihovnu. Za rok 2020 knihovna rozeslala na příslušné oborové komise 460 těchto prací. A to 300 ks k červnovému termínu obhajob a 160 ks k zářijovému termínu obhajob.

Plány na rok 2021

- přechod celé knihovny na nové webové stránky;
- přechod na nový plně integrovaný knihovnicko-informační systém ALMA a s tím spojené přípravné práce v katalogu a v databázi čtenářů pro migraci dat;
- digitalizace nedostupné studijní literatury a její zpřístupnění v licenci děl nedostupných na trhu pro studenty a zaměstnance fakulty.

Zpracovala K. Vrtálková za spolupráce všech zaměstnanců Knihovny MFF UK 13. května 2021